Referat
Secţiune 1.01 Bibliografie:
Secţiune 1.02 Dumitru Isac – ARISTOTEL
Articol II. Viaţa lui Aristotel
Elev – Articol III. Cls. a IX – a
Acest referat a fost realizat de autorul paginii www.repherate.go.ro

Viaţa lui Aristotel

Unul dintre cei mai mari filosofi care au existat, Aristotel, s-a născut în oraşul Stagira din peninsula Chalcis, în anul 384 î.Hr…

Tatăl său, medicul Nicomah, venise împreună cu familia sa în Chalcis, din Mesenia, în secolul VIII sau VII î.Hr… Nicomah nu era doar un simplu medic, ci un om cu carte, care a scris chiar două lucrări literare.

Evident, viitorul micului Aristotel a fost influenţat şi de tatăl său, care l-a iniţiat în arta medicală, fiind, desigur, deosebit de destoinic, de vreme ce a fost medic regal la curtea macedoneană.

Mama sa, Phaetis, era din Stagira, lucru ce a fost demonstrat şi prin retragerea lui Aristotel, când a fost încolţit de duşmanii săi politici, pe o proprietate din Stagira, moştenire maternă.

Deşi Stagira, oraşul natal al lui Aristotel, era pe graniţă cu regatul mecedonean, el nu a fost „semigrec" aşa cum au crezut o vreme unii autori.

Aristotel, pleacă din Stagira la vârsta de 17 ani, până atunci fiind sub instruirea tatălui său şi la curtea regală (până la 15 ani) şi sub directa îndrumare a lui Proxenos, după pilda părinţilor săi.

La 18 ani Aristotel soseşte la vestita Academie ateniană unde l-a avut ca profesor pe Platon. Spre surprinderea lui, află că acesta a fugit din cetate ca să scape de supărarea tiranului Denys cel Tânăr.

Aristotel va fi dezamăgit de această veste, care-i amâna întâlnirea cu gloria filosofică de atunci, şi lângă cel care aştepta nerăbdător să se desăvârşească.

Deocamdată, cum am zis, conducătorul Academiei nu se afla în cetate, dar Aristotel e decis să-l aştepte.

Aceşti trei ani, cât „rectorul" Academiei îşi va consuma iluziile politice don – quijoteşti, încercând din nou să convingă fără succes conducătorii Syracuzei de valabilitatea ideilor sale despre statul ideal, îi vor folosi lui Aristotel să se pregătească temeinic pentru a se ridica la

nivelul teoretic al comunităţii filosofice în care intrase.

Cu banii pe care-i avea a descoperit destul de uşor că negustorii atenieni erau pricepuţi şi în valorificarea manuscriselor filosofice ori ştiinţifice. Acestea constituiau în acel moment pentru el marfa cea mai de preţ pe care o avea Atena, şi în achiziţionarea ei nu şi-a cruţat cu nimic avutul.

„Noul" care însemnase geneza filosofiei în Grecia apăruse pe coastele Asiei – Mici, în Ionia, la intersecţiile drumurilor comerciale care legau Orientul de bazinul mediteranean, în cetăţile înfloritoare cum erau Faceea, Milet, Efes, frământate de mişcări sociale care se reflectau, inevitabil, şi în diversitatea poziţiile filosofice.

Caracterul materialist al primei filosofii greceşti nu i-a putut scăpa lui Aristotel". Din ceea ce s-a spus şi din doctrinele filosofilor cu care am conferit

Iată deci ceea ce am cules: pe de o parte, cei mai vechi filosofi consideră principiul ca fiind corporal (căci apa şi focul şi elementele analoge sunt corpuri)

la unii acest principiu corporal e unic, la alţii el este multiplu, însă şi unii, şi alţii îl concep ca fiind de natura materiei". (Metafizica, Tricot, pag. 27)

Opera scrisă în vremea aceasta poartă anumite caracteristici şi reflectă gradul de pregătire, influenţele şi străduinţele de orientare ale tânărului filosof.

Aristotel scrie cu înflăcărare, mai ales dialoguri (precum se vede, învăţăcelul accepta şi imita tehnica de compoziţie a maestrului, fără să-l poată ajunge însă nici în strălucirea artistică a expresiei, nici în adâncimea ideilor).

Să zicem însă că deocamdată, în Academie, filosoful nostru e încă tânăr şi pasionat cercetarea teoretică, absorbit mai presus de orice exactitate şi adevăr, de evidenţa raţională a întemeierii concluziilor şi de oglindirea întocmai a faptelor.

Aristotel se căsătoreşte cu Pythia, cu care a dus o viaţă liniştită şi afectuoasă. Filosoful a avut din această căsătorie o copilă care purta numele mamei şi pe care, când îşi întocmeşte testamentul, o destinează ca soţie lui Nicanor, fiul lui Proxenos, primul său tutore-educator. Pythia, soţia, a murit, probabil imediat după întoarcerea lui Aristotel la Atena, în 335 î.Hr. sau, eventual, în timpul vreunei călătorii în această cetate. Asta se deduce din testamentul lui

în care stabileşte ca osemintele primei soţii să fie aşezate în acelaşi mormânt cu ale sale, ceea ce poate să însemne că ele se aflau undeva în preajma Atenei, deoarece aducerea lor din îndepărtata Macedonie sau din altă parte nu putea fi uşor de îndeplinit.

Teoretic, Aristotel s-a îndepărtat şi mai mult de Platon, căutându-şi propriul său drum filosofic, adâncind cercetările ştiinţifice şi luând poziţie critică şi mai accentuată faţă de doctrina ideilor.

În calmul acestor preocupări ştiinţifice, îmbinate cu tihna unei familii în care şi-a găsit toată mulţumirea omenească posibilă, căci fericirea adevărată o gusta în contemplarea teoretică, l-a găsit pe Aristotel chemarea regelui Filip al Macedoniei, care dorea să-l aibă dascăl şi educator fiului său Alexandru, atunci în vârstă de abia treisprezece ani.

Se deschide astfel o nouă perioadă, de aproximativ un deceniu, în care evenimentul cel mai de seamă, rămas legendar în istorie prin faima celor doi actori principali ai săi, a fost activitatea de instruire şi educare a lui Alexandru care în curând avea să fie „cel Mare", unul din cei mai întreprinzători şi temerari războinici ai istoriei.

Asupra sfârşitului lui Aristotel au existat iarăşi felurite versiuni printre autorii vechi. Unii spuneau că s-ar fi otrăvit de teama continuării unui proces, în care, deşi el era întemeietorul logicii, nu se putea apăra deoarece nici nu era ascultat de către instanţă; alţii, că s-ar fi aruncat în canalul Eurit care separă Eubeea de restul Greciei, disperat că nu poate să explice mareele, fenomen foarte sensibil în acest punct al Mediteranei, iar alţii, care sunt cei mai de crezut afirmă că ar fi murit normal, de o boală de care suferise toată viaţa.

Deci, în opinia mea, Aristotel este întemeietorul de necontestat al logicii care a fost dintotdeauna modelul demn de urmat al oamenilor care gândesc şi se exprimă logic sau a celor care doreau să devină astfel de oameni.